

פרשת נִחְיִי — שֵׁכַר הַמְּשַׁמְחִים

ברכתו של יעקב ליהודה חותמת במילים: "וּלְבֶן שְׁנַיִם מִחֶלֶב" (מט יב). במסכת כתובות (קיא :) דרש רבי יוחנן פסוק זה: טוב המלבין שיניים לחברו יותר ממשקהו חלב. פירוש: מי שחושף את לובן שיניו כשמחייך אל חברו – וכל שכן אם הוא גורם שגם חברו ילבין שיניו ויחזיר לו חיוך – הרי זה טוב יותר ממי שמשקה את חברו בכוס חלב, כלומר, ממי שמגיש עזרה גשמית בלבד.

וכך ביארו באבות דרבי נתן (פרק יג) את דברי שמאי הזקן, "הווי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות". כיצד? מלמד שאם נתן אדם לחברו את כל המתנות הטובות שבעולם בפנים כעוסות – כאילו לא נתן כלום; אבל המקבל את חברו בפנים שמחות, אפילו לא נתן לו כלום – נחשב כאילו נתן לו את כל המתנות שבעולם.

ב"ילקוט שמעוני" אמרו שהפסוק במשלי (טו יז) "טוֹב אֶרְחַת יָרֵק וְאַהֲבָה נֶשֶׁם, מִשׁוֹר אָבוּס וְשִׁנְאָה בּוֹ", אמר אותו שלמה אחרי שירד ממלכותו. כעונש על חטאיו ירד שלמה ממלכותו, והוא היה מסתובב בדרכים. פגש אותו עשיר אחד, והזמין אותו אליו לביתו. נתן לו העשיר אֶקֶל משובח לאכול, ואמר לו "הנה האֶקֶל הזה דומה למה שאכלת בארמון כשהיית מלך", נזכר שלמה בעברו, והתחיל לבכות, ולא אכל. למחרת פגש אותו אדם עני, והזמין אותו לאכול אצלו. נתן העני לשלמה לאכול ירקות בלבד, אבל במשך כל הארוחה הוא עודד את שלמה שלא יתייאש, כי הוא עתיד לחזור למלכותו. דברי העידוד השפיעו ושלמה אכל בתיאבון.

כשחזר שלמה למלכותו אמר "טובה ארוחת הירקות שאכלתי אצל העני, מהארוחה המשובחת שנתן לי העשיר".

מהמסופר במסכת תענית (כב:) אנו לומדים עד כמה חשוב לשמח אנשים עצובים: הגמרא מספרת על רבי ברוקא שפגש את אליהו הנביא בשוק אחד, ושאל אותו: "האם יש בשוק הזה מישהו שבטוח יזכה לעולם הבא?"

הצביע אליהו על שני אנשים שעברו בשוק, ואמר לו: "אלו בני העולם הבא!"

ניגש אליהם רבי ברוקא ושאל אותם: "מה אתם עושים?"

אמרו לו: "אנחנו אנשים שמחים; ואם אנחנו רואים אדם עצוב, אנחנו משמחים אותו".

בהלכות שביתת יום טוב (פרק ו הלכות יז–יח) כתב הרמב"ם שבכל החגים חייב אדם להיות שמח וטוב לב, הוא ואשתו ומשפחתו, ולשתף בשמחתו גם עניים, מסכנים ומרי נפש, שנאמר "וְשִׂמְחֶתָּ בְּחֶגְדְּךָ, אִתָּהּ וּבְנֶדְךָ

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

ובקדף ועבדף נאמתי, ושלוי ונהגר ונהתום ונהאלמנה אפר בפרקיה" (דברים טז יד). ארבעת הראשונים הם בני ביתו של אדם: "1. בנה 2. ובקדף 3. ועבדף 4. נאמתי", וארבעת האחרונים הם "בני הבית" של הקב"ה: "1. שלוי 2. ונהגר 3. ונהתום 4. ונהאלמנה". מי שאוכל ושמח רק עם בני ביתו ולא משמח את "בני הבית" של הקב"ה, הרי ש"אין זו שמחת מצנה אלא שמחת כריסו". לעומת זאת, מי שמשמח את "בני הבית" של הקב"ה, אומר לו הקב"ה: "אם אתה משמח את שלי – אף אני משמח את שלך!" (רש"י דברים טז יא).

ניסוח דומה יש במדרש "תנחומא" (סוף פרשת ראה): הקב"ה אומר למי שמשמח את כל השמונה המנויים בפסוק: "אם אתה משמח את שלי ואת שלך בבית בימים טובים שנתתי לך – אף אני משמח את שלי ואת שלך בבית הבחירה", כמו שנאמר: "ונהביאותים אל הר קדשי, ושמחתים בבית תפלתי" (ישעיהו נו ז).

יהי רצון שנזכה לשמח אחרים בחגים ובכל השנה כולה.